

[Bernhard Baunsgaard.]

og tage de muligheder, der var, op til overvejelse og stemme for det forslag, som virkede rimeligst efter fremskridtspartiets mening, er det en realpolitisk betragtning, som vi desværre ikke hidtil har mærket noget til hos fremskridtspartiet.

Jeg har også lagt mærke til den argumentering, ministeren denne gang benytter. Forrige gang var vort forslag for indviklet, og derfor måtte det ikke fremmes. Denne gang har ministeren opgivet dette med, at det skulle være særlig indviklet, og nu påstår han, at der er andre grunde til, at han ikke kan gå ind for det. Han var bl. a. inde på, at man skulle tage hele diskussionen om belåning op i forbindelse med et forslag om indeksering af den oprindelige anskaffelsessum. Ja vel, det kan man, men jeg gør opmærksom på, at alle de forslag, som socialdemokratiet har været med til at gennemføre om særlig indkomstskat — og vi har ikke haft ét forslag gennemført, som socialdemokratiet ikke har medansvar eller hovedansvar for — de har ikke haft dette problem inde, og jeg advarer stærkt imod at tro, at vi fra radikal side kan ordne alt det, som ingen socialdemokrat hidtil har opdaget eller har forsøgt at løse. Så meget kan man ikke klare, men vi kan gennemføre et princip.

Når jeg tænker lidt tilbage, så står der frem for mig et par gange, hvor socialdemokratiet og venstre har forsøgt at gå alene uden om os andre her i tinget. Det er kun sket nogle få gange. Den ene gang var resultatet den bundne opsparing. Den ophævede man et par år efter, fordi den virkede, som jeg dengang havde lejlighed til at sige, vanvittig ved sin fremsættelse og forkert, når den først var indført. Begge dele fik jeg ret i. Den forhindrede tilpasningen i begge situationer, og de to partier blev også enige om at ophæve den for ikke så længe siden.

Det andet tilfælde er loven om særlig indkomstskat. Da de to partier for godt et år siden indgik deres forlig, advarede jeg stærkt og sagde: hvis man ikke har noget princip at gå ud fra, hvis man bare lapper på gamle regler, der fungerer dårligt, så kan man lave noget, der passer godt et bestemt år, men man kan ikke lave noget, der vil holde blot en rimelig tid. Nu står vi i situationen. Det kunne vel være en advarsel til

begge de to partier om, at så fiffige er de altså ikke, at de kan lave noget, der blot kan holde et års tid, når de går alene; de trænger til nogen til at give sig lidt oplysning om, hvordan deres forslag vil virke. Nu er socialdemokratiet jo ikke særlig ivrig efter, at vi får det nødvendige tekniske apparat til at beregne, hvad der sker, og derfor må vi andre partier herinde — og jeg tænker ikke her på de radikale alene — oplyse de to partier om, at når de forsøger at gøre det alene, så går det galt.

Reglerne for den særlige indkomstskat er jo i de senere år gentagne gange blevet ændret. Så hyppige ændringer understreger, at den beskatning med de regler, vi har haft hidtil, ikke kan virke tilfredsstillende. Teoretisk, sådan som vi også har været inde på det i eftermiddag, er den særlige indkomstskat nok den af alle vore skatteformer, som teoretisk er bedst begrundet. For ideen bag den er jo, at samfundet skal have sin del af de værdistigninger, der er skabt ikke ved ejerens arbejde, men på grund af samfundets indsats, og sådanne værdistigninger gør sig jo ikke mindst gældende i byområderne.

Vi fastholder denne betragtning, at samfundsskabte værdier er samfundets ejendom. Men vi er også nødt til at se på det praktiske, og ingen skat må hindre en rimelig udvikling i samfundet. Det gør den nuværende skat, sådan som den er skabt af socialdemokratiet og venstre. Generations-skiftet i landbruget hæmmes gennem de regler, der gælder nu, og det er en meget alvorlig sag. Vor gamle konkurrent på landbrugs-eksportens område løber i disse år fra os. Den hollandske animalske produktion udvides stadig, og Holland sikrer sig en stigende andel på fremmede markeder, og vor produktion kan slet ikke følge med. Når vi har disse følger af bl. a. vor særlige indkomstskat, ja, så skyldes det jo, at ældre landmænd økonomisk ser deres fordel i at blive siddende på deres ejendom og lade produktionen stagnere eller gå langsomt tilbage. Det er vel usædvanligt, men det forekommer alligevel så hyppigt, at det fortjener at blive nævnt. En ny ejer vil kunne forøge en landbrugsejendoms produktion til så meget, som det firdobbelte. Det kan vi ikke blive ved med.

Jeg vil gerne sige et par ord om princip-